

ЗАМАН

Газета издается на балкарском языке с 1924 года

КЪАБАРТЫ-МАЛКЪАР РЕСПУБЛИКАНЫ
ПАРЛАМЕНТИНИ ЭМ ПРАВИТЕЛЬСТВОСУН ГАЗЕТИ

ВРЕМЯ

Интернет-версия: gazeta.zamankbr.ruГАЗЕТА ПАРЛАМЕНТА И ПРАВИТЕЛЬСТВА
КАБАРДИНО-БАЛКАРСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

КЕНГЕШ

Сөз жолланы тапландырышыңу эмде аллыбыздагы кезиүге планланы юслеринден баргъанды

КъМР-ни Башчысы Казбек Коков РФ-де Регионалны айныту жаны бла правительство комиссияны жыйылууна къатышанды. Аны РФ-ни Правительстсвону башчысыны орунбасары Марат Хуснуллин бардыргъанды.

Аны ача, премьер-министрни орунбасары Россейни Президент-

ти Правительстсвону келечилери бла 13 январьда бардырылгъан кенгешде салгъан борчлалы эксперттени. Сөз былтыр жолланы тапландырыш жумушланы эмде 2021-2023 жыллагъа планланы юсперинден баргъанды.

Марат Хуснуллин айтхана, къыралы оноусунуа регионлана да жолланы тапландырыш къалай

баргъаны картасы көргүзтөлгөндө. Анга көре 52 субъект «жашил зонагъа» киргендиле, алада бу жумушлагъа бёлүнгөн ахчаны 99 проценти къоралтылган. «Сары зонагъа» 21 регион киргендиле. Алада хал 2019 жыл бла тенглешдиргендө, иди, болсада берилген ахчаны 99 проценти къоралтылмагъанды. «Къызыл зонагъа» киргөн 11 субъектде уа, тюрлю-тюрлю сылтупа бла, ахчалы анылдана жылда къоралтылган ёлчемтегенди.

Къабарты-Малкъар «жашил зонадады», жылны ичинде толтуургъа белгиленген битеу жумушла тамамланганды.

Былтыр «Къоркъусуз эм качестволу автомобиль жолла» миллэт проектни чеклеринде жолланы 123 километри жангыртылган. Бу жумушлагъа 2 миллиард сом бёлүнгөндө, ачка толусунай къоралтылган.

Ахыры 2-чи беттеди.

Конкурс

Гран-приге тиишили көрүлгенді

Жылны аллында Эстонияды «Winter Real Fest 2021» деген жыр конкурс бардырылган. Быйыл онлайн халда ётгени. Анга Россейден таулу кыз Чабдарланы Алёна «Жанғы жыл» деген жыры бла къатышанды.

Ол айтханга көре, анда кесини фахмусун көрүзтүргө Прибалтика республикала бла

байламлыкъ жюрютген журналист Анна Халишхова чакыргъан эди. Конкурсда жырчыланы жыл санларын көре юлештени. Алай бла абаданланы араларында жорини оноу бла Алёна эришиуну бек бийик сауғасы. Гран-приге тийшили болгъанды.

Бу жолтъа дери жырчыға конкурса билдиле, жанғыз болупшанды.

тюшмегени себепли, узакъда, юйонде тургъанлай, хорлагъаны биютонда бек хычынуун тийгени. Жырчы кызыгъа видеоролигин жаздырырга миллэтде аты белгили оператор жашыбыз Нёгерланы Мусалим болупшанды.

Алай бла Алёнаны халкъла аралы конкурса хорламы бла алгъышлап, жанғыз же-

тишимле болдуруун сакълайбыз.

Къасымланы
Аминат.

Жазылыу - 2021

Халны тюзетирге амал барды

Хүрмөтли жамаат!

Озгъан жыл, белгилисича, бек къыйын, палахлы эди. Аны ахыр айлары - биютонда. Коронавирус бла байламлы ауруу көп къаута, жарсыу келтиргенди. Карантин, къоркъусузлукъын жалтыйтыр ючон тутхан мадарла адамланы, кертиси, эшикка чыгъар онгарылын окуна жокъыгъа чыгъарындыла. Почтачыла да нек эсе да жазылсыу ишини декабрьде терк октукна тыйш къойгъандыла.

Бизни акылыбызға көре, ма бу чурумланы хатасындан октыучуларыбызын бир неңчасы «Заманы» алалмай къалгъанды. Къалай-алай болса да, халны тюзетирге амал барды. Сиз январыны жыйырмасына дери жазылышуна тамамласағызыз, ана тилибизде басмаланнган газет сизни ийиогузэ февральны аллындан келип башшарыкъды.

Беш айға жазылышуна багъасы - 608 сом.

Бизни индексибиз – П 5893

Алгъышлауда

«Следствияда иш бийик профессионаллыкъын, принципликни эм кеси кесин үрүнүүсүнү берүүнүү излейди»

Казбек Коков РФ-ни Следствие комитетини КъМР-де бёлүмюн ишчилерин эм ветеранларын ведомствуу къуралынан 10-жылыхыкъ датасы бла алгъышлауданы.

«Хүрмөтли Российской Федерации Следствие комитетини ишчилерин эм ветеранлары! Сизини бу матваналы кюн бла алгъышлауда – ведомствуу къуралынаны 10-жылыхыкъыны излейме.

Управленияны келечилери келлик заманда да законлукъуну, право низамлыкъыны эм Республиканы тирысинде тохташуулукъуну кочлендиричка къолдан келгени этериклерине ийнанама.

Сизге кийик саулукъ, эсенлик, ёз Къабарты-Малкъарны эм Ата журтбазуу ишигизде жетишмиле тежижиме», - деп айттылады КъМР-ни Башчысыны Instagram страницасында.

«Жетишмеге къошумчулукъ этгенибиз къууандырады!»

Къабарты-Малкъарны Башчысы Казбек Коков Instagram страницасында «Камаз-мастер» команданы, аны таматасы Владимир Чагинни Сауд Аравияда ётген «Дакар» эришиуде жарыкъ хорлам-

на виагацияла, ахырында да дуппурла. Ахырьыла сейирдиле, гонканы аллындан эсэ къыйыннырақла, бийикле эм тикле.

Бир-бир жерледе Ата журтбазуу – Къабарты-Малкъарны – эсизбизге

лары бла алгъышлауданы. «Къабарты-Малкъар ол жетишмеге кесини юлюшон къошханы къууандырады!» - деп белгилегенди регионну оноучусу.

Алгъышлауда гонканы 11-чи урумуну алчысы Антон Шибалов, кесини эришиуге къатышханыны юсундөн айта, эришиуну бардырылган тирие Къабарты-Малкъарни жерине бек ушагынан белгилеген эди. «Мында уллу эм жюто ташла көпдюле, суу ызыз,

көлтирибез. Кёлбюз кётиюрледи жашыл битимлини көрсек. Къабарты-Малкъар гаюбчы боласа. Анда былтыр болгъаныбыз, сынам алгъаныбыз бу жаны бла бек болупшанды.

Эсизгэе салайыкъ «Камаз-мастер» гоноччы команда биринчи жарауу сборлоры 2020 жылда Къабарты-Малкъарны тирысинде озгъандыла.

ОНОУЛАШЫУ

Онкология службабызын күчлендириуге энчи эс бёлжүнгенді

КъМР-ни Башчысы Казбек

Коков Москвага ишчи жо-
лоочулуктын чегинде «НИЦ
радиологии» ФГБУ-ны гене-
ральный директору, Россей-
ни Саулук сакълау мини-
стерствоңун татаң онкологу
академик **Андрей Каприн**
бла жолкулғанды. Тюбеши-
уге КъМР-ни саулук сакълау
министри **Рустам Калибатов**
да къатышханды. Ала респу-
блика онкология службасы
жарсыуарыны эм онкология
саусузлагыча болушпук тапды-
ры жаны бла саулук сакълау
системасы алында турған
борчланы юсюндөн сәлишген-
диле.

Республиканы оноучусу служ-
басы ишинде биринчи ахши
тюрлениүле билюнлюкде жер-
лерин тапханаларын белгиле-
генді: учрежденияның көнгө-
тилгенин, «Саулук сакълау»
миллет пројекте көре мажкеме-
ге шөнделюю диагностика эм
хирургия обрудование берил-
генин. 2020 жылны ахырында
онкодиспансер 280 миллион
сомдан артыкъга медицина
техника бла жалчылыннан-
ды, ол санда бусагъат заманға
келишгенлучевой ускоритель
эм лучевой терапияны плани-
рованиясына деп компьютер
тогроға бла.

Аны бла бирге Казбек Коков,
онкологияны социал магъана-
сын эссе алсакъ, тындырыл-
ған жумушта тамам болмаг-
анларын белгилегенді - энчи
онкология специальностылда

кадра жаны бла къытлыкъыны
оноун эттере тийшилди. Ру-
стам Калибатов быйыл онко-
диспансерни мурдуронда бир
ненча медицина организаци-
яда орналған республиканы
битеу онкология службасы
биригирини, юсюндөн айт-
ханды. Бек биринчиден, ол
онкологияны бакъытанды комплекси
амалын хайырланыр-
тга онг берлиди.

Көллик заманнан бу жаны бла
мурлатын сюзгенде, Казбек
Коков бла Андрей Каприн фе-
дерал онкология араны специ-
алисттери онкодиспансерде
вахта амал бла ишлеридиле
деп келишим эттедиле. Аны
хайырдан онкология про-
филлы регион специалисте
ишли жерлеринде професси-
онал хайырлықтарын ёсду-
ралықтыда, саусалау уа кы-
ралын бирси субъекттерине
чыкъмагъанлай болушпукъу

Сөз жолланы тапландырыңын эмде аллыбыздагъы кезиүге планланы юслеринден баргъанды

Ахыры. Аллы 1-чи бетдеди.

«КъМР-де транспорт систе-
маны айтыны» кырал про-
граммада салынган борчла
да толтурулғандыла. Аны
чеклеринде Росавтодор ре-
спубликага 150 миллион сом
бөлгенді. Бу ахчагъа 2020-2021
жыллана 29,8 километр жолла
жангыртылғандыла. «Эллени
айтыны» кырал програм-
матында көре уа, республиканы
төрт елинде жолла жангыртыл-
ғандыла. 2018 жылда табиғат
къызынлыкъын хатасын
кетериүеге бөлжүнгендөн 109,5 мил-
лион сом юч көпүрно таплан-
дыруягъа къорташылғанды.

КъМР-ни жол фондуңдан
муниципалитеттеге бөлжүнгенд
субсидияларын ёлчеми 512,2
миллион сомтъа жеттедиле.
Бу ахчагъа элледе бла районна-
да 35 километр жолну федерал
излемелеге келишидиргө онг
бөлганды. Республиканы жол
фондуңдан регион жолланы
жангыртыуға 350 миллион
сом къорташылғанды. Ол сан-
да 186 минг километринде
тешилеге жамалғандыла, 2800
белг жангыртылғанды, раз-
метка тапландырылғанды.
Республиканы юсю бла бар-
гын федерал трассаланы 65
километри излемелеге кели-
шилдилгенді.

Алай бла 2020 жылда ре-
спубликада жолланы 230 ки-

лометри жангыртылғанды.
Бу иш быйыл да андан ары
бардырыллыкъыды. Анга 2,6
миллиард сом къорташылғыны
бөлгилениди.

Жылылыда регионлана
башха миллет пројекте къалай
толтурулғанларды да сюзюн-
генді. Алада белгиленнен
жумушла да республикада
толусунлай тамамланынганды-
ла. Ол санда «Жашауда

жараматынан азайтупуна
жалчытыу» миллет пројектине
жашауда бардырыгъы 40
шахар бла эл къатышырыкъыды.

Битеу да бирге жамаут соглу-
ян 31 жерни бла 89 арбазны
жангыртыгъы белгилениди.
«Жашауда жарт» регион про-
екте көре уа, быйыр 494 минг
квадрат метр жашауда жарту-
найырланыргы бериригे бел-
гилене эди. Ол да 2019 жылны
104,2 процента тенглиди. Алай
бу ёлчем артыгъы бла толту-
рулғанды. Республикада 499,5
минг квадрат метр жашауда жарт
ишлетилгенді. Къортушлар про-
граммаланы көнгерти мурат
бла Нальчикде суу ызла көбей-
тилгендиле, ол санда Нарт эм
Вольный Аул районлана да.

«Таза суу» регион пројекте
көре уа, 2020 жылда элледе суу
бла жалчыту 32 объект жангыртылғанды.
Анга 145,2 миллион сом
къорташылғанды. 2021-2023
жыллана энта аллай 19 объ-
ект хайырланыргы берилилги
белгилениди. 62 объектте про-
ект-смета документеле хазыр-
ланынганды. Ала федерал
эм регион программалагъа
күйриллекидиле.

Шабат күн, башыл ай (январь), 16, 2021 жыл

Интернет-версия: gazeta.zamankbr.ru

Тюбешиүле

Къабарты-Малкъар – миллет пројектини тыңзылы толтурулған регионлана ортасында

Москвада КъМР-ни Башчысы
Казбек **Коков** бла РФ-ни
транспорт министри орунба-
сары Федерал жол агентству
таматасы **Андрей Костюков**ни
иши тобешиулери болганды.

Анда «Къортушус эм ка-
чество автомобиль жолла»
миллет пројектин чеклеринде
2020 жылда жашауда барды-
рыгъа белгиленнен жумушла
къалай толтурулғанларды сю-
зюлгенді, регионнан транспорт
инфраструктурасын айтынтын
мадарларына да къаралгъанды.

Тюбешиүде Къабарты-Мал-
къар миллет пројектин жети-
шиими толтурулған регионлана
арасында болганды белгиленн-
генді. Былтыр республиканы
жол фондуң ёлчеми 3,6 мил-
лиард сомгъа жеттеді, андан
2,7 миллиард республиканы
бюджетден берилгенді.

Битеу да бирге 103 объектде
тапландырыу жумушла бар-
дырылғандыла. Ол санда
2020 жылда КъМР-де жолланы
230 километри федерал из-
лемелеге келишидиргендиле.

Былый да региону жолла-

рын тапландырыу жумушла
андан ары бардырылғанды,

ол санда Нальчикде, районлана да.

Жолланы 40 километринде

чыракъяла орна-

тыллыкъыдыла.

Отбийниклени 3

километри алышынырыкъыды.

Баш тема – жанзы

Мектеплени сюеу, школгъа дери билим берүүнү терк изилендирүү

Москвада КъМР-ни Башчысы

Казбек Коков РФ-ни жарыкъ-
ландырыу министри **Сергей
Кравцов** бла тобешиүди. Ала
региона билим берүү ёлчюмю-
нан айтынчылды.

Баш темала республикада 2020
жылда «Билим берүү» миллет
пројектин жашауда бардырыу,

жангы школланы сюеу, школгъа
дери билим берүүнү эм къо-
шакъ билим берүүнү айтынду
болгандыла.

Андан сора да, гитче классланы
окуучууларын исси ашила жалчытырь, билим берүү системасы иши-
лерини квалификацияларын
ёсдөрүруге, бардырыла турған
ремонтта эм билим берүү мак-
мелемени материал-техника

къолайлықтарын кючлеуге да

засургулғанды.

Региону оноучусу федерал
министреге «Билим берүү»
миллет пројектин жашауда жарту-
найырланыргы бериригэе белгилениди.

«Жашауда жарт» регион про-
ектине жашауда бардырыгъы 40
шахар бла эл къатышырыкъыды.

Битеу да бирге жамаут соглу-
ян 31 жерни бла 89 арбазны

жангыртыгъы белгилениди.

«Таза суу» регион пројекте

көре уа, 2020 жылда элледе суу

бла жалчыту 32 объект жангыртылғанды.

Анга 145,2 миллион сом
къорташылғанды. 2021-2023

жыллана энта аллай 19 объ-
ект хайырланыргы берилилги

белгилениди. 62 объектте про-
ект-смета документеле хазыр-

ланынганды. Ала федерал

эм айтынчылда «Антарес»

регион ара-

тилдигенді.

«Шёндөгүлүк школ» эм «Хар

сабийин жетишиими» пројектеге

көре билим берүү организаци-

лана материал-техника база-

ларында жолланы

жарыкъында жолланы

</div

ПАРЛАМЕНТ

Этген муратларына жетер ючюн, иги къармашыргъа умутлудула

Жай сессияны чеклеринде КъМР-ни Парламентини президиумуну биринчи жыйынду болгъанды. Видеоконференция амал bla депутатта 30-гъа жууукъ сорууну созгенди.

Аны ача, спикер **Татьяна Егорова** жай сессияны планы бай болгъанын, аны толтуур ючюн къадалып шилгреге тюшеригин чертгендени. «Эпидемиология болум тапланыр деп бек ышанбазы. Ол а планны толусунтай, белгиленингенича, тамамларгъа онг берлил эди», -дегендели.

Депутатта КъМР-ни Парламентини кезиуун жыйынду 28 январьда бардырыгъа келишгендиле. Профильли комитетти башчысы **Кансаланы Елена** «Политика партияланы

юсюндөн» федерал законнага, КъМР-ни Парламентини Болумуна тийшилидике жылны ичинде биринчи жыйын

лынгъа законла чыгъарычуу органныга кирмеген политика партияланы келечилери чакъырылгъанларын эсгергендени.

ЖЫЙЫЛЫУ

Айырмаланнганлагъа – дипломла, сыйлы саугъала эмда уллу ыспас

Түнене Къабарты-Малкъарны Жарыкъандыруу, илму эмда жаш тёлюнүү ишлери жаны bla министерствосунда бизни республикадан «Большая перемена» Бүтөрөссүз конкурсда алчыла болгъан окуучуланы, алдан устазларын эмда ата-аналарын сауналгау га аталгъан къуаны

бардырылгъан финалына къатышхандыла.

Жыйылгъанланы алгъышлай, Анзор Клишибиевич окуучуланы жетишмилери мындан арысында ёсюп келген жашлагъа бла къызлагъа юлгю боллугуна ийнандыргъанды. Быллай школчупа бизни региону атын айтдыргъанлары

аллай школчуларбыз иги кесек болгъанларына ёхтемленгенин, бизде «Антарес» барлыгъына да къуаннанын жашырмагъанды. Аллай арала сабийлен къырал дараажалы конкурслагъа, олимпиадалагъа хазырлай, жаш тёлүгө илхамланыргъа, көллениргө онт бергенпердин, биотонда бег ала кеслерини жолларын табып, ол ызыда таукел барырча этгенирленин айтханды.

Тамара Павловна, алгъышлагъа къошула, быйыл «Большая перемена» бир кесек тюрлениле болгъанларын да эсгергендени. Былтыр анга тогъузунчук, онуңчук, онбираңын классланы келечилери къатышхан эселе, эндиге уа анда бешинчиден башлат кеслерини хунерлерин ачыкълар онг барды.

2021 жылда регионандеги Страгигиялы Башшамчылыкъланы эксперти да белгилүү болгъанды. Ол Мурат Абазовду. Жаш бююнлюккө онуңчук классдады. Ол билдиригендеге көрө, «Большая перемена» белгилүү мектепледе дерсле, тибешүүлө, стажировкала да бардырылгъылдайлана. Айла да конкурсаны эндиги жангы уруму мартаңы ахырында башланырылғанды. Аны он ызы да барды.

Ызыла бахынан жумуш болгъанды. Жашлагъа бла къызлагъа, алдан ата-аналарына, устазларына да Анзор Езаов РР-ни Президентини Администрациянын биринчи орунбасары Сергей Кириненку атындан дипломла да бергенди. Сауғалланнганланы арасында уа педагог Асанланы Аслан (Ол Феликс Абазовну хазырлакъанды), Асанланы Жаннет (Тырныаузун бешинчи номерли гимназиясынын окуучусу), анысы Аттасауланы Мадина, Күльпиланы Танзила (Нальчикини 2-чи номерли лицензини окуучусу), бирисиле да болгъандыла.

МОКЪАЛАНЫ Зухура.

Анзор Езаов эм Асанланы Аслан.

Ючюн алдан кеслерине, юрттеги педагогларына эмда ата-аналарына ыразылыгъын билдиригендиги.

Финалы конкурсун бошалгъан кезиуочу сунуг къоймай, эндиге да белгиленгендиги излашисин, жетишмеш болшастан, кеси алчына къуралып къалмагъанын да чертгендиги. Ызыла бла эришигүү, бирисилерине да къатышыргъа неда алданы хазырларгъа бузукълукъ этип тургъаны ючюн Республиканы Башчысыны Администрациясына ыспас этгендиги.

Аслан Мухамедович да жашланы бла къызланы кеслерине муратларына кертичилей къалыргъа чакъыргъанды. Быллай эришигүү фахмұлу жаш тёлюнүү ачыкъларгъа, алданы хунерлерин айнитыргъа себепчилек этгенирленин чerteze, узакъ эллерибизде да

Бу жол ала «КъМР-де саулукъ сакълауна айнитыу» деген тема кеслерини көз къарамаларын айттыргъа боллукъдула.

Законодательство эм жержерли самоуправленияны сорулары жаны bla комитеттеги башчысы **Борис Мальбахов** бир-бир федерал законлагъа тюзетиулене экинчи окуулугъа көргүзгендени. Ол санда «РР-ни инсанларыны айырыу эркинликлерини аслямы гарантияларыны эмда референдумга къатышыргъа эркинликлерини юсюндөн», «Информацияны, информация технологияланы эм информацийны къорууланау юсюндөн» законлагъа, РР-ни Административ бузукълукъланы кодексине эмда РР-ни Административ бузукълукъ-

ланы кодексине жамаату жыйылдырулани хазырлалында бузукълукъла ючюн жууаплылыкъыны къатылданыры жаны bla тюзетиулеге къаралгъанды.

Жыйылдыру федэрал заңкөлөнө проектлери, башха субъектлени законла чыгъарычуу органларыны башламчылыкъылы да сизюлгендиле. Ала Шахарлода къоруулуш бардырыу, Уруну, Жер, Жашау жүрт кодекслөгө тюзетиуле, билим берүү, къырал социал бузулукънуну, санитар-эпидемиология болумуну къорууланау сорулары бла байламлыдыла.

КъМР-ни Парламентини пресс-службасы.

Оператив штаб

Коронавирусуну диагностикасы жаны bla алты амбулатория ара ачылгъанды

КъМР-де коронавирусуну профилактикасы эм аны жайылыуна къажау оператив штабдан белгилүү этгенирли, пандемияны аллындан бери COVID-19-дан ауругъанланы саны 17 300 болгъанды. Ол санда тюнене о 98 инсанинга жууыкъанды.

Жер барды.

Саулукъ сакълау министерстводан билдиригендери, республикада коронавирус жукъгъан ауруну диагностикасы эм багъыту жаны bla алты амбулатория ара ачылгъанды. Ары ауру жукъгъанына ишекли келип, тийшили болушлукъ алыргъа боллукъдула, ол санда тестле бермегенде да.

Амбулаторияла Нальчикде 1-чи (Головко атты орам, 7 «д» мекям; тел. 42-64-39) эм 2-чи номерли (Хасания, Аттоланы орам, 1 «а» мекям; тел. 89286935507) клиника больницалада орналыпдыла. Ючончюсю Республикаллы сабий клиника больницаца ачылгъанды – Шогенов орам, 4-чи мекям, 2-чи корпус (тел. 89386921630).

Аралы Нарткъалада көп функциялы медицина больницаца (Къабарты орам, 149 мекям; тел. 8 (86635) 4-03-30, 4-37-55) эмда Бахсан (Бахсан ш., Толстой атты орам, 13-чи мекям; тел. 8-928-693-44-54), Проходна (Проходный ш., Ленин атты орам, 113-чи мекям; тел. 8-928-914-59-03) районланы ара больницаларында да къуралгъандыла.

Бююнлюккө де республикада COVID-19 жукъгъанланы бағыларгъа 8 саулукъ сакълау учрежденияда 9 госпиталь ачылгъанды. Алада 1,8 минг

ТИКАЛАНЫ Фатима хазырлакъанды.

БАШЛАМЧЫЛЫКЪ

Керти шуёхлукъну кёргюзтген эсгертме

Бу күнледе Чегем район- ны администрациясында аны башчысы Юра Борсовну, аны орунбасарлары Жанкишилана Жагафарны бла Жанна Аришеваны, Хушто-Сырт эм Тёбен Чегем эллени таматалары Тохаланы Кяманны бла Къонакъланы Илиясны эм скульптор Станислав Катонини къатышулыпра бла тюбешиу ётгендени.

Анда сёз Чегем ауузунда тууған закий Къайсынга бла Алтын Кешоковх аланы шуёхлукъларын белгилеген эсгертмени орнатынуу юсюндөн баргъанды. Бу жумуш КъМР-ни Суратыларыны биригиуюно көлесчиси Станислав Катониге буорулгъанды.

Жыйынылуга ол скульптураларын квайлай көргөнине эскизлөгө тюшүрюп келтиргендени.

ЭНЕРГЕТИКА

Ёсюуню атлауучлары

«Каббалкэнерго» компанияяда озгъан жылда ишлерини кыыха эсеплерин түүрүн этгендиле. Андан билдиригүе көре, ол кезиүгө инвестиция программага 1,04 миллиард сом жиберилген-

ди. Анга, ол санда ток ызладан көп къалмай 90 километр чакълы ишленнгенди эмдә 11,7 МВт кючлю трансформаторлар орнатылгъанды.

Ал тергеулеге көре, сетьлөгө сегиз жөзден

Хайыланылгъан токну тюз санагъан приборла

«Россети Шимал Кавказ» компанияяны электрокюч сетьлөде къоранчалы азайтуу программасы тохтаусуз бардырылып турады. Аны чеклеринде озгъан жылны ахыр юч айыны ичинде СКФО-да энергетикле токну эсеплеген 41 минг жангы прибор орнатханды. Үзләнү төттү жиуден артык километрин жангыртхандыла, эски чыпынланы да алышандыла.

Счётчиликен юсюндөн айтханда, битеу округа 2024 жылгъа дери аладан 575 мингин орнатыргъа умтулдула. Сетьледен а сегиз минг километрин жангыртсыкъандыла. Ишлени энергетикле көлгө созмазгъа, эки жылны ичинде тамамларга таукелдиле.

- Былай счётчилике хайыланылгъан токну ёлчемин тюз көржүстөрүүкөлө, үзлә жангыртлыгъану на электрокюч бла жалчытууну бүтөндөн шашынгылды. - деп белгилегендии компанияяны башчысы Виталий Иванов.

УЛЬАШЛАНЫ Мурат хазырлаганды.

Программа

Тозурагъан юйледен кёчюроу

Озгъан жылда Къабарты-Малкъарда «Жашау жүрт эм шахар болум» милдет проектте көре жашау этерге къоркуулуу (аварийный) жашау жүртлалан 163 адам кёчюролганди. Андан сора да, «Жашау этерге жарамагъан жашау жүртлалык фондуң азайтуу» федерал программасы чеклеринде да бурунгу жылда 81 адамга

жангы фатар берилгендени.

Саулай алып айтханда, озгъан жылда тозурагъан юйлени 2652,74 квадрат метр чакъысы эркин этилгендени. Аны хайырындан эки жылгъа белгиленинген план толтурулгъанды.

МАГОМЕТЛАНЫ Сулайман.

Тюбешиүе къатышханла аны кемчилеклерин созгендиле, эсгертмени къалай көргөндерини юсюндөн оюмларын айтхандыла.

ТАППАСХАНЛАНЫ Аминат.

артык хайыланышты къошуулгъанды. Алаңга битеу да 24,7 МВт ток жиберилди. Энта да 8,67 МВт да 106 агропромышленность предприятияга бөлүнди. Ол санда «Минги тауну баҳалары» деген предприятия да. Ол Прохладна района жангы инфраструктура къурау бла көршеди.

Электроэнергияны эсеплеген жангы приборлары орнатып программаны чеклеринде былтырь Бахсан эм Зольск районлада алай 16,5 минги ишлеп башлаганды. Быйыл аланы санына энта да 40 минги къошуулукъуда.

Аз волтуу сетьлөде 256 километр эски ток ызланияшты көрек эди да, былтырь 86 километри жангыртлыгъанды. Огъары Малкъарда гитче ГЭС-ге бийик волтуу ток ыз тартылгъанды. Станция чыгъарбайлан 10 МВт ол тириелени электротрюк бла жалчытууну бүтөнчө иди эттени.

Энергетикле «Чегем-2» подстанцияны жангырттып бошагандыла. Аны хайырындан районда предприятияла, иели юйле да электротрюк бла тынгылары жалчытынадыла.

Нальчик шахар округу, Терк, Май, Бахсан эмдә Прохладна районланы сөтөвөй инфраструктурасы, ол а 547 обьектти эмдә 3,7 минг километр ызылды, «Россети Шимал Кавказ» компанияяны бойсунууна кёчюролгендени.

КъМР-ни көлесчиси китапда кесини медицина сферада волонтёргүүнүн юсюндөн хапарлаганды. Ол донорлукъяга сейри сабийликден окуна барлыгъын билдиригендени. Биринчи көре уа донор онсегизжыллыгъында болгъанды. Ызы бла беш көре - къан, онбеш - плазма эмдә төттө көре тромбоциттө бергендиле.

- Санга табийттадан алай-айлай тюштөн затдан бирсилеге да ююш чыгъарбайлан манга

Шабат күн, башыл ай (январь), 16, 2021 жыл

Интернет-версия: gazeta.zamankbr.ru

Эсепле

Нальчик – таныулу эмдә айбат шахарланы тизмесинде

«Россейни шахары» Милдет сайлау-2020» атты уллу Интернет-проектни эсеплери чыгъарылганда. Нальчик ючинде 125 минг адам къол көтүргенди.

Алай бла ол къыралы эм таныулу, айбат шахарларыны топ-3 битеуорсей рейтингини тизмесинде тюшгенди. Проектни хазырлаганда жамаатны жанындан алай көз къарамагъа тийшил болгъан шахарлагыгъа биллай даражада алагы мыйдан арысында кеслеринде туризм ызны айытыргъа себепчилек этегине инанадыла.

Арт кезиүе Къабарты-Малкъарга жыл сайын жарым миллион чакъылды турист келегендени.

ТРАМЛАНЫ Зухура.

Талпынылупкъ

Денис Белых – даражалы китапны жигитлеринде бири

«М Драйв» жамаатуу организацийнама тататасы Денис Белых Маргарет Рукну «Ты можешь изменить мир» китапыны жигитлери болгъан жер юсюндөн 57 жаш адамны арасына киргенди. Изданияны беттеринде ала кеслерини кёлгөлөгө юлгюлүк этген волонтёргүүк, жамаатуу иш жаны бла да сынамларыны юслеринде айтадыла. Денис ааслам улут республика эмдә регионда аралы даражалы донор проектни жаращырганды.

КъМР-ни көлесчиси китапда кесини медицина сферада волонтёргүүнүн ютюндө, алай бла сен биреууну жанын күтүхараса неда бирсисини саулугъун кючленидирингө болушулукъ эттесе, - деп, белгилегендени Белых Moonbean Multicufuriae Non-Fiction Award 2019 премияны лауреатына тийшил болгъан китапны автору бла бардыргъан ушагында.

МОКЪАЛАНЫ Зухура.

СЕБЕПЛИК

Ким да сезерча тюрлениүле

Къабарты-Малкъарны агропромышленность комплексин айытыргъа былтырь 2,75 миллиард сом къоратылгъанды. Бурунгъа жиберилгенде. 46 процентте жеттегендени, деп билдиригендиле республиканы Эл мюлк министерствосундан.

Ахчаны ааслам кесеги – 2,61 миллиард сом – федерал бюджетден жиберилгендени. Къалганынан а распубликаны бюджетинден бөлгөндиле. Ырысхы эл мюлк производству айытыргъа, ол санда гитче мюлкклеге эмдә эл мюлк кооперативеге себеплик этигүе, эл тириелени онгдурууగъа

къоратылгъанды.

Эсге сала айтсақъ, 2019 жылда распубликаны агропромышленность комплексине 1,88 миллиард сом бөлүнгөндөн.

- Магомет, сабийлигинги къалай эсгересе?

- Иги заманда тууѓанмана. Къазахстанда. Жылым болуп көчгөнбиз бері. Жаланда жүрек жапсарып затла къалтындыла эсимиде. Аппама, ыннама, ата къарындашыра, эгечлериме иннакъ болуп есгенмө.

Эслирек болгъанлай, хар бир таулу жашыкъыча, малға къарагъан, отун этген дегенчә жумушлаға къарагъанма. Москвагъа оқурға баргъанымда, бириңи күнлөде тант ата уянсам, сейир этте эдим бир зат да эттерге керек болмажынана.

- Москвада театр искусствуна Луначарский атында къырал институтунда оқурға көлпел мурат этедиле. Ол насыпдан сен да юлюшлосу.

- Хау, ол керти да насып эти. Алай актёр усталыкъ эсимиде да жохь эти. Суратчы болургъа сийгенме, белгили художник Курданланы Валерий юртепил, ол затха хуне-

болуп тургъанынглай, режиссёрға оқурға къалай тюшгениди эсинге?

- Рольладан юлюшлю эдим, алай кесими режиссурда да көргөнме. Герпегежни халкъ театрында онюна салып тургъанма. Ма оз-

талыкъ спектакль тынчды андан эс. Кюлкюлю оюонну уа борчу уллуду - къараучулыны кюлдорорге, кёлперин кётторорге. Ола, аз чып тюшсө, сен излегенча болмайды. Насыпха, бизни театрда бек кючлю актёrlа бардыла.

таклыг.

Мажит кёл тюрлю жанрлала көргюзтегенді кесин. Аламат актёрду. Тамата да алай. Спектакль салып ырысхы къоранда излейди, билесе. Алгын бирин бирине жетишдирилмай тургъанбыз. Энди

- Эслерча. Жашау ызынды түрлөндиргөнлөй барады дайым.

- 2000 жылдан бери Искусстволаны Шимал Кавказ институтунда актёр усталыкъына кафедрасында доцентсе, студентлени юртесе. Республиканы Жамаат палатасында Культура эмбасы жана бла комиссияны председателинин экинчисисе. Заманынгы неден кызыгъанаса?

- Баш тургъандан. Ишими юсюндем сагышын кетмейди акыныздан. Чыгъармачылыкъ bla күрөшген инсан жамаат ичинде окуна жанызды.

- Санга «Жигитлик юцион» орден не зат юцион берилгенди?

- Афганистанда аскер күлпүгүмү бошап кетер кюнөмю аллында бизни ротагы буғунул тургъан душман чапхан эди. Кесибизни кырдырмаз юцион, архарақы кетерге керек болгъанда, мен, жаш солдатта къоркүүлү жерден күтүлгүнчүнү, отделениям бла душманни тыып тургъанбыз. Орден да аны юцион берилгенди.

- «Ойнай-ойнай», «Волшебная свирель», «Белый цветок», «Байчы», «Андан сора...» деген пьеса, чам харпары китапланы авторуса. Жазып къалай башлагъанса?

- Жангы оюнла аз салгъанызыны сылтауу nededi сора? Не сюеди бюгюн къараучу?

- Драматургиябыз такъырды. Ол зат bla күрөшненде - Боташланы Исса, Маммеланы Ибрагим, Токумаланы Жагвафар, Төлпеланы Алим кетгендиле. Жангы драматурглана аялкъа жокъун оруннадыла.

Сараккуланы Асият бла мен Төлпеланы Алимни чыгъармаларына сценариите жаза турбай. Аны «Саскылы жер» деген хапарына көре сценариини Москвагъа жибергенинди да, рецензент а, терекке байланган, саскыла ашагъан Тошкына къачка керилген Христос бла тенглештиргенди.

Гитче заманымда аппам къошха элтиучу эди. Ана тилге, халкъ чыгъармачылыкъга сиймеклигим анда эшитген жомакъладан, жырладан, артда уа, бир оюнну эсде къояргъа сийюп, жаза тиберегенимден башланнаны, баям. Биринчи хапарлармы Бабаланы Ибрагим чыгъаргъан эди «Минги-Тау» журналанда.

- Геляланы Хаждаутуну къызы Жамиля бла жаш бла эки къыз ёсдюргөнсиз. Юйюнгү юсюндем да айт-

Юбилей

«Чыгъармачылыкъ bla күрөшген инсан жамаат ичинде окуна жанызды»

Күлилланы Кайсын аты Малкъар къырал драма театрны баш режиссёру, КъМР-ни искусствоарыны сыйлы күлпүкчүсү, КъМР-ни Къырал сауғасыны лауреаты Атмырзаланы Мажит жашы Магомет бу күнлөде 65-жыллыкъ юбилейин белгиледи. Аны bla ушагъыбыз жашаууну, театрны, адабият чыгъармачылыкъны юсперинденди.

Театрны актёлары журналистле бла бирге.

рими кёрүп.

1972 жылда, школну бошай тургъанымда, Кёнделенгне Маммеланы Ибрагим жаш адамланы ГИТИС-ни малкъар студиясына салларгъа келеди. Ол заманда ары онеки жаш бла къыз къагыт беребиз. Кимин юмидиле, кими ётмеди. Оналы жылында күйонгиден узакъда тургъан тынч тюйюлдю, алай ахшы тенгле къарындашыкъ этгендиле.

Аламат устазланы къолларына тюшген эдик. Кураторубуз Дудин Владимир Фёдорович - театр режиссёр, РСФСР-ни халкъ артисти эм искусстволарыны сыйлы күлпүкчүсү. 1977 жылда көлгөнбиз малкъартеатргъа. Эки кере бёлүнгөнмене: бир кере - аскер күлпүкчүгъа, экинчи кере - режиссёрға оқурға баргъанымда.

- Актёрлукъ ишлериң бириңи замандан окуна көзге урунгандыла. «Ромео бла Джүльєттада» (Шекспир) - Ромео, «Антигона» (Софокл) - Гемон, «Дон Жуанында» (Мольер) - Дон Карлос, Коммунистде» (Тёлпеланы А.) - Сейит, «Къанлы тойда» (Г. Лорка) - киеулюк... Суралгъан актёр

манда ангылагъанма жюре-гим ары тартырғынан.

- Кайсын усталигъынын бек жаратаса?

- Экиси ючюн да ыразыма къадаргъа. Актёр болуп, сыйкат күрасан, ол анстан болургъа керек тюйюлдю, аны къабына кирип, сахнада ол болуп къалыргъа керексе. Алай болмаса, ийнандыралыкъ тюйюлес къараучуну.

Режиссёр а... Былый юлгю көлтирийм. Гюл барды да, роза? Аны чапыракълары бирим-бирим атылып турадыла. Сен а аланы бирге жыйып, ол аламат къысында адалмалы къуандырыргъа сюесе. Айхай да, къыбынды актёрларын хар бирин да сайлаунга ийнандырған, алай ала, сен анылап, сахнада сен көргюзтөргө сийген оюн тынчылы болса, ол уллу же-тишиими.

- «Солтан ол солтанды!» (С. Ваннус), «Сканени хыйлалары» (Мольер), «Геростратны унтургъя!» (Г. Горин), «Гошаых бийче» (Елmezланы М.), «Иерма» (Г. Лорка), «Ташны къычырыгъы!» (Берберланы Б.) эм башха спектаклье салгъанса. Кайсын жанрда ишлекен тынчылды?

- Хар ким комедияны салгъан тынч сунадыла. Ол алай тюйюлдю. Трагедия, не ор-

Мен философия магъаналы, адамны ич дүнисин, аны кюрешин көргүзтөн конфликтли ишлене сюеме.

- Бусагъатда жангы оюн сала тургъанызыны биллеме. Аны юсюндем айтсанг эди.

- Француз драматург Жан Ануйн «Антигонасын» хазырлай турбай. Ремонт бошалып, театрыбызгъа кирген кюньюбюздө көрлюксюз аны.

- Аны Софоклну «Антигонасындан» башхалыгъы недеди?

- Жан Ануй «Антигонасын» уруш заманда жазгъанды, Францияны фашистле алгъанды. Аны жигитлери да ол заманга көчедиле. Ала эки авторда да бирдиле, алай а кеслерини заманларыны къынылныкъларын айтадыла. Конфликт да алайы - юйор бла къырал жорукъланы, болумлана къажауулукълары.

- Башха чыгъармалы сюжет ызын алып, аны билай төрлөндүри тюзмөдю?

- Ол дүния чыгъармачылыкъда тибей тургъан затды. Бютюнда драматургияда.

- Ненча актёр къатышады бу оюннага?

- Тогъуз. Креонтту Жан-горазданы Мажит ойнайды. Сыфат эсден кетмезчады. Жаланда анга къарал ючон келлик сунама адамла спек-

уа манга аллай эркинлик берилгенди - ол жаны bla сагыштэмезча. Сау болсун Мажит. Ол бек уллу жетишими ди бизни болумубуда.

- Жангы оюнла аз салгъанызыны сылтауу nededi сора? Не сюеди бюгюн къараучу?

- Драматургиябыз такъырды. Ол зат bla күрөшненде - Боташланы Исса, Маммеланы Ибрагим, Токумаланы Жагвафар, Төлпеланы Алим кетгендиле. Жангы драматурглана аялкъа жокъун оруннадыла.

Сараккуланы Асият бла мен Төлпеланы Алимни чыгъармаларына сценариите жаза турбай. Аны «Саскылы жер» деген хапарына көре сценариини Москвагъа жибергенинди да, рецензент а, терекке байланган, саскыла ашагъан Тошкына къачка керилген Христос бла тенглештиргенди.

Г.Лорка. «Къанлы той».

санг эди газет окууучулагъа.

- Бары да юйдегилленгенди. Ноступлы, Абшалары, Локиялары бла жуууктю юлюш болгъанбыз. Жаш да, киеуле да аскер күлпүкъдадыла, тамата къыз МЧС-деди, кичи бусагъатда сабийлеге къарайды. Беш түүдүк ёседиле, Аллахны ахшылыгъындан. Юйорду тэнчилкъ, бирини ангылау болмаса, ишлекен къыбынды. Умутларым а көпдүле.

Ушакыны МУСУКАЛАНЫ Сакинат бардыргъанды.

МАГОМЕТЧИК САУЛАЙ РЕСПУБЛИКАБЫЗНЫ БИРЛЕШДИРГЕНДИ

Түбөйланы Магометчикинин атын эштимеген, аны ююн көйгөрмөгөнчөн, жарсымагъан адам болмас болгонлюкде республикада, баям. Аңга жыл да толмажанды, алай бу бала-чыкъыгъа эм ауру жумуштуултуургъа тюштегенди – жашаун көрүрүлдүрдү!

Аны биринчи айчыкълары күүуанчлы, жарыкъ эдиле. Алай бир кесекден а вачла аңда эм кыйыны аурунча айчылгъандыла – орууча айтханда, спинальна мишелечная атрофия (СМА-1 қауым).

Ол не аурууду? СМА эм аз түбөйлөдү, сабийни санлары тутмай, аны соркелигре, атларгъа, олтуургъа, көлчүкъларын, башын, боянун тепдириргө онгу болмай къалады, ол уғый, солугъян, аякъ машинада учаргъа онгу ашын жуткан да кыйынды. Тинтиуле көргөзтөнлөрдө, бу аурууда кыйынлаптган сабийни мыйысы төрленмейді, ол хар нени да аңылайды, сезеди, биледи.

Шартлагыг көр, Россейде бу ауруу 913 адамда барды, бол санда эки жылгъа дери 20 балаңында. Аны бакьтыйдан артыкъыда хайрыры дарман кёп болмай жарашибырлаптанды – Золгенсма. Сагышын бир этигиз – жаланды бир укол, андан сора уа башын туулмагъан, кымылдалямагъан сабий, кинодача, аягъюсюне болады, төнгериче айнайды.

Алай уколуну багъасы 2,1 миллион долларды. Ол дүния башында эм багъалы дарманды. Аны жарашибырлаптанды – тинтиуле көп ахча, жылда да көртүлгөнчөндө. Бу дарман генетикада, медицинада улуу жетишими. Алай аңга багъын жумушланы да къошсан, сабийни жашаууну багъасы

ОБЪЯВЛЕНИЕ!
Уважаемые жители города Нальчик!!!
С помощью Аллаха в воскресенье,
17 января 2021 года, волонтеры в специальных
жилетках и с запломбированными банками
будут проходить по городу для
Магомета Тобеева. Помощь каждого не
оставаться в стороне!

2,4 миллион долларгъа жетиш къалады. Хау, быллай бир ахчаны хуржундан чыгъарып бералыкъ тюйюлсе. Алай миллет бирге болса, Магометчики жашарыга, башша сабийчиликче ойнаргъа, чабаргъя, аякъ машинада учаргъа онгу ашын жуткан да кыйынды.

Бирле ахчам азды, 100 со-
муны къалып берейим деп, уялым къаладыла. Алай Аллахны аллында ахшы, жан-
даурупкүш ишде аз-кёп деген жокъду. «Садакат көлешигиз,
ол сизни жаханимни отундан сакъларыкъды. Финикин жар-
тысы тенгли бирге жетсе окъ-
уна, беригиз», – деп айлалды Мухаммад файгъамбарны, Аллахны саламы аңга болсун, хадисинде.

Жангы жылны ал күндерин-
де «Ахшылыкъын эстата-
фетасы» акцияны чеклеринде республиканы жер-жерлеринде ахча жылы къуралгъанды. Аны башшамчылары эллери избиден бирини муслиман жамаатулыкъынан айттырчады. Ал ке-
зиnde опт къурал таулу түрлөреде бардырлаптанды, алай къысха замандан аңга республика са-
улыкъ къошуптанды: Хасания, Элбрус, Бахсан, Тырныауз, Огъары Малкъар, Шордако-

во, Акъ-Суу, Экинчи Лескен, Псыкод, Хабаз, Куба-Таба, Жангы Малкъар, Благовещенка, Псычох, Бызынгы, Яникъ, Тёбен, Черек, Залуко-коаже, Кичибалыкъ эм кёп башша эл-леде жашағанда. Түбөйланы койорлерини жарсыулараптандын бир жанында къалмагъандыла. Алай бла бу материал хазырлаптанды кезиуде 99 747 860 сом жылыгъанды, ол санда жангы жылны эки ыыгыдьны ичинде – 56 миллиондан аспал.

Эстафета адан арды да бар-
дырлыпда. Бююнлюкде жандаурулукъ ишке башша республикана да къошуптандыла. Аллахны ахшылыгъындан, керекли ахча заманында жылыгъы деп ышанылуу күштүлүп улду. Алай бла Магометчики битее республиканы бирик-
диргендени, биз милдетибизге, динибизге, къоллайтыбызыз-
дьга къаррамай, бир жамаату болгъанызын көргөзтөнди.

Сабийни саулукъу жашауда на керекли ахчаны асламы жылылды, алай къалгъаны да аз тюйюлди. Түбөйланы койоргө болуштургъа сийгенле ахчаны аны анасы Юлияны банк картасына жибериргө боллукъуду: 5469 4009 3624 4941 (Сбербанк), 8 928 077 72 44 (Сбербанк-Онлайн); 5536 9138 5730 3164 YULIA TUBEVA (Тинькофф банк).

Тыш къыралы волюта бериргө сийгенле бу счёт-
ланы хайырланалыкъыдьлы-
да: TUBEVA YULIA account
4 0817840422554000659 (америкалы доллар),
40817978422554000628 (евро).
Түбөйланы койоргө «Выше
радуги» жандаурулукъ фонд болушады.

ТИКАЛАНЫ Фатима.

ХАПАРЛЫ ДОКТОР БЛА УШАКЪ

Электрон сигарет ичгенни чархына хата жетемиди?

Тютюн онкология эм башха аурууланы къозъягъаны белгилди. Арт заманда электрон сигареттени юсюнден кёп айтадыла, аслама алгъа кёчүп барадыла. Аны хайырыны- хатасыны юсюнден КъМР-ни наркодиспансерине күнөнзүг стационарны башчысы Шунгарланы Мадина бла ушакъ этгенбиз.

-Электрон сигарет не затды?

-Төрөли сигаретни альшындырытъан электрон формасы мындан жети жыл алгъа Гонконгда чыгъарлыгъанды. Тыш көрмюндюсю тюз да керти сигаретте ушайды. Аны ичинде маҳоркана орунна картриджке орнатылышты.

Алгъа суусун никотин сингидирилди. Аны төрөленича ичедиле: тарта туруп, инчидеги атомайзер деген зат, микропроцессору болуштугъу бла къызып, никотинни паргъа айланырды, ол айлекеле же жетеди.

Къысха айтханда, адамгъа тюз да тютюнню тартаханча сезим келеди. Андан сора да, электрон сигареттин ишинде светодиод орнатылыш, ол а керти сигаретти тартаханда къызыгъан отча жылтырайды. Ол аккумулятору болуштугъу бла ишлейди. Картриджке альшындырылган төндиле. Алдан бирлери керти сигарет пачканы къызматын тутады.

ишле тюйюлдюле. Ол жаны бла шёйдюгү болумпада электрон сигарета миллетни тютюнню палахындан къутуптууну ахшы болуштугъучусу болуп турады. Болсада оптюю «мадарны» къырал уғай, рынок чыгъарлаптанды.

-Төрөли тютюн бла төнгли-
диргендө аны ишигли?

-Жаны сигареттени хаталы зм хайырыны ишлери да бардыла. Бу сигареттеде адамны ичине тютюн бла тошшун хаталы канцероген эм кёп башша тюрлю күрүм

Шабат кюн, башыл ай (январь), 16, 2021 жыл

Интернет-версия: gazeta.zamankbr.ru

Пенсия фонд

Абаданланы ахчаларына къошулгъанды

1 январьдан башлап ишлемеген пенсиячылар алтынчылары 6,3 процента кётүрүлгенди, ол а балтыргъы инфляциядан бийигирекди. Төлеуле бла бирге пенсия алып башшарыкъ адамларын эркинлеклиди да кёбейтилгендиле. Хар бир пенсия

коэффициент 93 сомдан 98,86 сомъга жетдирилгенди. Кёбейтилген пенсиян республикада 146 402 абадан адам аллыкъыда. Жылны ичинде уруннан жерледен кеттегенлөгө да алтынчыларына къошуллукъду.

Биринчи сабийге аналыкъ капитал – 484 минг сом

2021 жылда январьдан башлап биринчи сабийге аналыкъ капиталнын ёлчеми, 3,7 процента кёбейтилип, 483 881,83 сом болгъанды. Биринчи сабийге алгъаракълада сертификаты алган эсенд, экинчи сабий ююн төлеу 155 минг 550 сомду. Биринчи сабий 2021 жылга дери түүп, сертификаты алымай сөз, экинчи түүгъан неда алып бөлжүрүлген балагъа капитал 639 431,83 сом боллукъуду.

Программа ишлөп башлагычылды. Къабарты-Малкъарда

Сюзюуде – толу ремонтну соруулары

Россейни Пенсия фондуну Къабарты-Малкъарда бёлмюм толу ремонттуу проектин тинтиу бла байланылышамаат тынгылауда боллукъларыны юсюнден билдирилди. Аңа жамааттукъылышамаат организацияяла бла биригүүле, толтуруулаа властээм алсламы информациия органла, гражданда чакырылады.

Тынгылауда фондну Чепек районда управлениясыны - 8(86636) 4-11-61 эм ремонттуу юсюнден соруулагъа къаралыкъыдь, аны кереклиси эм къаллай ёлчемледе толтуруллугъу сюзюллюкъду. Управлена

ленияны адреси: Къашхатуа, Мечиев аты орам, 132.

Тынгылауда управленияды 20 январяда 19:00 сагъатда ётарикидиле. Алаа къатышыргъа сийогене эсептеге 16:00 сагъатдан тишуорге ётарикидиле.

Эсгертилген тынгылауда башланыргъа бир кюн алтыа pfrkbr@005.pfr.ru электрон по-
тагыя иерге керекди. Соруулагъа бла фондну управлениясыны - 8(8662) 42-46-39 телефон номере бла көршөнгө бөлүмнө.

КУЛЬЧАЛАНЫ Зульфия.

алеттинге тютюн ич түрганлай тутуп, къара тизимеге къаллай бир пассажир тишидиле..

-Кемчиликлери уа?

-Кемчиликлери аздыла, алай хаталары уа сезиледиле. Биринчиден, никотин кислотасы болгъун картриджке көп тюрлю диледиле, алары тинте түрүп, бек хаталылары да бардыла. Алай картриджке биздэл алькъа тюбемегендиле, тыш къыраллада уа, сёз ююн, Германияда та-
былгъандыла. Бизни рынке къаллай ишле этилгеллерди да алькъа белгилүү тюйюлди. Сигареттени качестволарын тинтиу проблемалы иши.

Экинчиден, электрон сигаретле тютюн ичиштеге күтүлүрдү болушкан этди, алай башшарыкъ жаны да барды: тютюнню ичмегендели къоруулуп салтыга тутуп, хар жерде да тютюнчоле-
гегес алсал болумла къуралады. Алай электрон сигарет болгъун адам битее тыйгычлалдан автомата жада ётпөт кетеди.

Аны бла бирге уа канцерогенледен тазаланган никотин букуу да никотинди. Проблема гитчекер болады аны, ахырына дери кетерилмейди.

БАЙСЫЛАНЫ Марзият.

ОЛИМПИАДА

Тырныаузну келечилери – биринчи жерледе

Дүнияны Артий комитетини «Ариулукъ» эм оғырулупкъ дүнияны сакъларла» деген чакъырыу бла Нальчикде искусствооланы «Евразияны фахмулары – 2021» В халкъла аралы олимпиадалары бардырылганды. Анда Тырныаузну «SOPRANO plus» студиисыны келечилери – Локияланы Алан, Ачабайланы Лейля, Геккиланы Маликаны бла Хабаланы Эмиллияны дүэттери, «До Мажор» къяууму – биринчи жерлени алғандауды.

ХАБИБУЛЛАХЛАНЫ
Зульфия.

Ыразылыкъ

Инспекторла жолда къюп кетмегендиле

Полициячыла жолда тохтап турған водительге машинасыны чархын алышыргъа эмдә ремонт этген жерге барыргъа билеклик этгендиле. Эр киши социальный сетьледен биринчиде право низамны сакълаучу-

лагъа биллай сёзле жазғанда: «КъМР-де МВД-ны къырал автоинспекторларына жөргөмден ыразылыкъны айтама. Ала жолда нек тохтап турғанымы сурап, бек болушандыла. Керекли инструментим жокъ

эди. Инспекторлора башха машинадан ачыкчыны тилеп, чархны алышхандыла.

Аны бла къалмай, ол күн ишлекен шиномонтажны та-

бып, ары жетерге себеплик этгендиле. Сау болугъуз! Адам-

лыгъыгъыз, жолда къюп кетмегенигиз ючюн да».

Водитель жолунча чыгъаллыгъын көргөндөн сора, инспекторлара тамата лейтенант Мурат Абиров бла кичи лейтенант Кантемир Бориев анга ахшы жол текеп, күвлүкъларын андан ары толтуруугъа киришгендиле.

ТИКАЛАНЫ Фатима
хазырлагылганда.

КЪАРМАШЫУУЛУЛУКЪ

Саулукъну мажал болтургъан комплексле, спорт залла, футбол майданла

«Демография» миллет проекти кирген «Спорт - жашауну низами» федерал проектини толтуруун чеклеринде Къабарты-Малкъары Спорт министерствесүз талай маганьланы ишини тамамлаганды. Бек алға, федерал стандартларга көре, спорту олимпиада, паралимпиада эм сурдымлияда төрлөпөрөнгөн юрттеген 44 организациязияга спортчуланы битеупу эм энчи физкультурадан хазырларча оборудование алынганды.

Терк эм Бахсан районлагыя «Үрүнүгүү эм көрүлүнүгүү та хазырмас» (ГТО) комплексини бардырычка эки спорт майданыны ишлөргө спорта-технология керекле таптырылгандыла.

Бююнлюкдө алада битеуу тренажёрла, оборудование да орнатылпанды. Май районда жалгъан кырдыги бла футбол майдан ишленгендиле. Нальчик, Бахсан, Проходна шахарларда, Бахсан, Лескен, Май, Урван, Терк, Черек, Элбрус районларда сабый спортсаулукъ кючлеу комплекслери бла 25 оюн майдан хайрылышында берилгендиле.

Къашхатауда физкультура-саулукъ кючлеу комплекс (ФОК) ачылганды. Шёнду Бахсан шаҳар округда, Къарағъачда, Псыхурейде бла Шалушкада ФОК-ланы бла спорт заллары күрүлүшшары бошала түрдүлдү, ала жуукукъ заманда спортчуланы жыярыкъдыла.

Андан тышында, Россейни Спорт министерствесүз бла 2021 жылда федерал бюджетден субсидияла алырча төрт къашкы келишиш таусултъанды. Ол ахчагы спорт учрежденияларынчи оборудование алыргъа, ГТО-ну нормативлерин берирчика майдан, жалгъан кырдыги бла футбол майдан, чабуу жолла ишлөр белгилендеди.

Сора Нальчикде Шүёлхүкъун скверинде пятирбоя бла кюрешчи зарны бла 50-метрлик бассейннен күруулушшары да башланырыкъды. Аны юккөндөн республиканы Спорт министерствесүзүнүн пресс-службасындан билдиригендиле.

КҮЛЬЧАЛАНЫ Зульфия.

Билдириу

Къошакъ айрыула бардырыладыла

Къабарты-Малкъар Республиканы Парламенти законла чыгарыуучу органда Жаш төлөл палатага къошакъ айрыула бардырылынларын билдириди. Аңа Май, Проходна, Урван муниципалрайонлары бла Проходнадын шаҳар округту жер-жерли жамааттар организацияларыны, жер-жерли самоуправление органларда жаш төлөл политика жаны бла кенгешчи органдарынан келечилери сайланылди.

Документини письмо бла бирге жибериргө көркөди. Битеу копиялагыя организацияны мухуру

салынырга тийишлди.

Къабарты-Малкъар Республиканы Парламентинде Жаш төлөл палатасы июндан болумъя тийишликке жарашибырылган документине 2021 жылда 26 январьда дери вадресе бирирге он барды: Нальчик шаҳар, Ленин атты проспект, 55-чи мекям, 105-чи эм 107-чи отоула. Соруулары болтканда бла телефон номерларе сөлешигиз: 42-60-84, 40-45-26.

КъМР-ни Парламентини пресс-службасы.

Эсибизге салайыкъ

Тиширыу атла

Ахыры.	Жансурат	Нюржаннэт
Аллы газетни	Жаухар	Нюрхан
2-чи номеринде	Жаухарат	Пакиза
басмаланнганды.	Жүлдүз	Пильжан
Абика	Забика	Райхана
Азиза	Зайнаф	Радима
Азиат	Залина	Разият
Азинат	Замхарий	Райхана
Айбат	Зария	Раузат
Айбика	Зафура	Рахима
Айгуль	Захида	Саид
Айкөз	Захира	Салима
Айкызы	Зарият	Саният
Айла	Земжан	Сафият
Аймөлек	Земфира	Сафура
Айнор	Зулиха	Сейжан
Айса	Зурият	Соня
Айсурат	Зухура	Судам
Айша	Изрум	Сурат
Айшат	Иллеука	Сойдюм
Акъбийче	Ийман	Тагима
Аклиман	Инжика	Такиза
Акулина	Инзилия	Тамара
Алима	Каусар	Танзила
Алимат	Кесам	Танизат
Алтын	Кизика	Тасли
Алтынай	Кулизар	Тезата
Аминат	Кулина	Фазика
Анисат	Кулистан	Фазиля
Ариуба	Кюмюш	Фатима
Ариухан	Кяусар	Фатимат
Асият	Латифа	Фирзуза
Атифа	Лежинка	Фузиля
Ауалия	Лейля	
Ауалият	Лейсан	
Ахузат	Люаза	
Арзият	Лязимат	
Ариубат	Мадина	Хабиба
Ариужан	Мазинка	Халимат
Ариука	Майриш	Хамида
Ариухран	Марал	Ханбиче
Бислимат	Маржан	Хангоша
Бююнчакъ	Марзият	Ханий
Гезам	Мариям	Хания
Генжамал	Марият	Ханифа
Гошаях	Мелек	Хая
Гулес	Мөлек	Хулимат
Гөлөз	Мулиса	
Гөрюоза	Нажабат	Шамда
Дайха	Назиля	Шамдарий
Дарина	Назимат	Шарса
Думасар	Назифа	Шарифа
Духбинара	Назират	Шахрий
Духсиля	Назрүм	Шахриза
Жамиля	Найлике	Шерифат
Жамилият	Науруз	Эзам
Жаннэт	Нафисат	МУСУКАЛАНЫ
	Нурсифат	Сакинат жарапшырылганды.
	Нюржан	

Оккуу

Шёндюю мардалагъа келише

Былтыр «Россети Шимал Кавказ» компания квалификацияны кючлендириу эмдә жангы усташыллагъа юрттруулукъ күрслагъа аткаруунан он мингден артда урунган он мингден артка специалистни жибергендиле. Бу ишке көп къалмай 38 миллион сом къоратылганды. Тюрлюторю программаланы хайрыры бла 10,4 минг адам жангы билим алғандыла. Ол а компанияяна урунгандан алтыншы процентиди.

Ол санды Къабарты-Малкъарда бөлүмюндөн эки минг специалист къаяшханды. Ала Москвада Биринкен энергосистемалы эмдә Ростехнадзору билим берүү аралыккында, сора компанияяны кесини корпоратив университетинде окуп къайтандыла. Быйыл а тийшили курсланы 14,5 мингден артыкъ специалист болурча бир кере билим алып, тынчайып къаялышка жарамайыдь.

Шёндюю дүниядында ишчини да эки айнтыгъы, усташыллагъын андан ары кючлендириу барыргъа эс бурургъа тийишлди. Компанияяны бу жаны бла иги къаямашады, - дегендеги компанийны көлөчеси Сергей Новоселов.

УЛБАШЛАНЫ Мурат
хазырлагылганда.

Хазырлыкъ

Итле – къутхарыучуланы ышаннгылы болушлукъчулары

Байрамлагъа, кюнню халына къарамай, Россейни МЧС-ини къутхарыу службалары къыйын болумлагъа тюшгелеге болушургъа хазырлыкъда турадыла. Ведомствуон Элбрус бийик-тау излеу-къутхарыу отрядыны «Нальчик» бёлюмюнде урунганила бла бирге дежурствогъа итле да сноследиле. Жаныуарла техноген авариялада ишлейдиле, күрт юзүлгенде къарны тюбюнде къалгъан адамланы та-баргъа, ағычалда нeda таулада ажашханланы къутхарыучула жеталмагъан жерледе излерге болушадыла.

- Бёлюмюнбюзде эки кинолог расчёт барды: Малкъондулана Расул Тулпар деген лабрадору

эм Тимур Бифов Аякс овчаркасы бла. Аланы борчлары ауур халгъа тюшген адамны терк та-баргъады.

Ишчи итлени юретиу, ол санда къоркъулу бolumлада да, дайым бардырылады. Кинологла бла жаныуарла байлам-

лыкъда кюрешедиле, бир бирни терк ангылайдыла. Ахыргъы жарауубузда итле агъачда тас болгъан адамны мычымай тапхандыла, дегенди бёлюмюн тоаматасы Гюлюйланы Мухаммат.

КУЛЬЧАЛАНЫ Зульфия.

САКЪЛЫКЪ

Байрамла къоркъулу болумсуз ётгендиле

Жанги жыл бла байламлы байрамла-да эм солуу кюнледе Россейни МЧС-ини республикада Баш управлениясыны кючлери дайым хазырлыкъда тур-гъандыла. Кюн сайын энчи болумлагъа чыгаргъар 240 адам эм 43 упоп дежур-ство бардырыгъандыла.

Белгиленинген кезиуде республиканы шахарларында бла эллериnde 14 жерге от тюшгендин, алада акеулэн ачынчандыла, ауушкан болмажынды. Жоллада авариялагъа мччисиле 7 кере чыкъгъандыла. Суулада, таулада да къыйын болумла эсеплемегендиле.

ХАБИБУЛЛАХЛАНЫ Зульфия.

Курорт

Кюнню бузулгъаны хазна заран салмагъанды

Минги тауда кюн бузулгъаны – къар къаты жауғаны эм туман басханы бла байламлы күрт тюшгенине къоркъу чыкъгъанды. Ол салтау бла Гара суула, Чегет, Азау талала, канат эм лижъа жолла жабылгъандыла. Битеу экстренный служ-бала хазырлыкъда турадыла.

Тюнене эртгенлике сагъат бешден бери къарны тазалау ишле бардырыл-гъандыла. «Основа» обществену директору Арсен Тхазеплов билдиригеннге көре, «Проходный-Баксан-Эльбрус» федерал автомобиль жолну тапландырыу бла 10 техникада кюрешедиле.

Терскъол эп бла Азау таланы арапларында мылы къар электро ызлагъа жабыш-ханды, аны хатасындан канат жоллала, къонакъ юйледе бла талада электриче-

ство болмай къалгъанды. Районну РЭС-ни ишчилери кысыма заманы ичинде высоковольттын ызылада бузукъулынды кетергендиле, бусагъатда анда бу жаны бла чурум жокъду.

Шёндю къар юзюлмезча битеу мадар-ла этиледиле. Адамлагъа бла мюлкелеге заран жетмегендин, юч кюнню ичинде болуп контролъда турлукъду.

МЧС-ни информациясына көре, жуууукъ заманда районда кюнню халы осалгъа бурултуу сакъланады. Специалистте жоллода транспортну жюрюону чырмау чыкъмаз ючон, бу кезиуде Минги тауты машиналада бармажъа, туристлеке уа жаяу жолоучулукъалга чыкъмазгъа чакырладыла, дөп билдиридиле Элбрус районну пресс-службасындан.

Учредительле: Къабарты-Малкъар Республиканы Парламенти бла Правительствосу

Баш редактор

АТТАЛАНЫ Жамал

РЕДКОЛЛЕГИЯ:

ТЕКУЛАНЫ Хая (баш редактору орунбасары)
ЖАНГУРАЗЛАНЫ Нажабат, (баш редактору орунбасары)
ТОКЪУЛУЛАНЫ Борис (жуаплы секретарь),
ТРАМЛАНЫ Зухура,
МУСУКАЛАНЫ Сакинат,
ТИКАЛАНЫ Фатима,
УЛБАШЛАНЫ Мурат.

ТЕЛЕФОНЛА:

Редакторну приёмный - 42-63-01. Баш редактору орунбасарлары - 42-38-21, 40-04-82. Жууаплы секретарь - 42-66-85.
Секретариат - 40-93-62. Корректорла - 42-63-52.

Газет Басманны эм асламлы информациины эркинликлерин къоруллау жаны бла Къабарты-Малкъар регион инспекцияда 2016 жылда 19 декабрьда регистрация этилгендин.

Регистрация номер —ПИ № ТУУТ-00118. Индекс - 51532

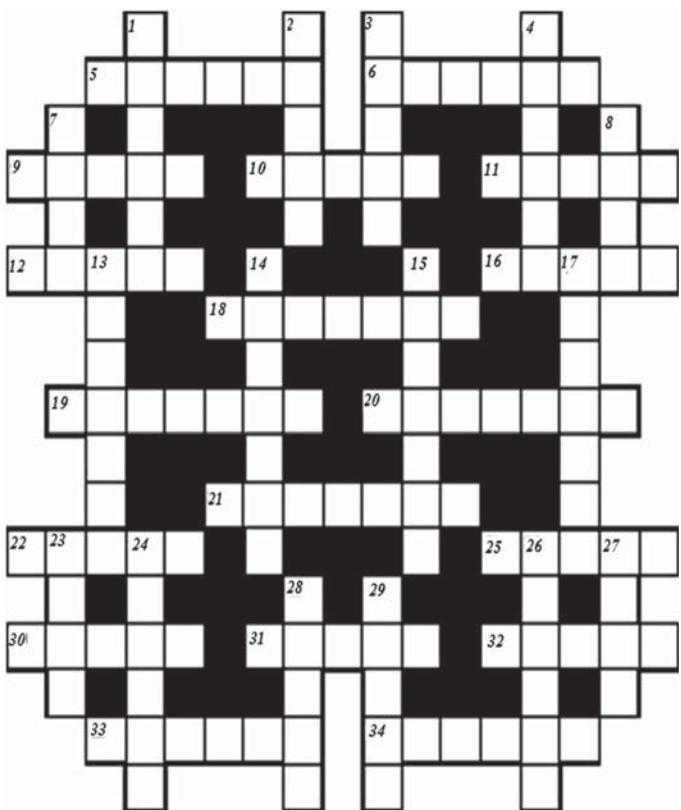
Газетти басмагъа "КъМР-Медиа" ГКУ-ну компьютер службасы хазыр эттени.

Газет "Издательство "Южный регион" ООО-ну типографиясында басмаланнганды. Ставрополь край, Ессентуки ш., Никольский орам, 5а

Шабат кюн, башил ай (январь), 16, 2021 жыл

Интернет-версия: gazeta.zamankbr.ru

Сёзбер

ЭНИНЕ: 5. Затны ушкок бла атаргъа тебирем. 6. Сакъларга бе-рилген зат. 9. Затны керекли чеги.

10. Оруп жомакъда аппа да, амма да, кызычыкъ да, кючюк да тартып, жерден чыгъарыргъа кюрешен таhta ёсюм. 11. Юйню, босағаны аллы. 12. Гедгин, сохан ёсген гитче бахчачыкъ. 16. Халкъны кыргызан ауруу. 18. Бизни, малкъарлынан, аллай байрамызы берди. 19. Гошажын къарауашы. 20. Гитче сабий. 21. Бир затны туура этиу. 22. Къоруулаучу. 25. Кыш кесин аны бла билдиреди. 30. Къуругын нартюх ёзек. 31. Таулада ёмрюлюк бузла. 32. Аякъ алву. 33. Жаштуу-са, таулула анга былай айтханды-

ла. 34. Къазакъланы таматалары.

ЁРЕСИНЕ: 1. Депутатны баш къагыбы. 2. Къатында тургъан не ахуу адамынг. 3. Шаркъ кыралла-да эр кишиле башшарына кийген зат. 4. Халкъ къуунчы. 7. Анаға андан татлы жокъду. 8. Сибирде тауланы атлары. 13. Ташла аллайла да боладыла. 14. Эсепчи. 15. Гитче бармакъ. 17. ышанмакъынъ. 23. Таулуланы эски атлары, билюн да бир бирге алай айтып сёлешебиз. 24. Тенгиз къанатты. 26. Ауузунга сыйыннган суу. 27. Жаш. 28. От жаға. 29. Назму сёзлени жыр этген таушушлукъ зат.

ГАЗЕТНИ 156-ЧЫ НОМЕРИНДЕ БАСМАЛАННГАН СЁЗБЕРНИ ЖУУАПЛАРЫ:

Энине: 2. Балыкъ. 4. Ариулукъ. 5. Акробат. 9. Хант. 10. ышан. 11. Алтын. 13. «Анала». 16. Халкъ. 17. Арбаз. 20. Къала. 21. Къурультай. 23. Колыма. 27. Габара. 29. Айхай. 31. «Катюша». 33. Билим. 34. Итинген. 35. Тирие. 36. Терклик.

Ёресине: 1. Улоу. 2. Берекет. 3. Къауғаъчы. 6. Озай. 7. Сакъларыкъ. 8. Саулукъ. 12. Нюр. 13. Ата. 14. Гадура. 15. Аламат. 17. Антракт. 18. Бай. 19. Закийле. 22. Уча. 24. Лак. 25. Къадий. 26. Ашыра. 28. Рум. 30. Хунерлик. 32. Ант.

РЕДАКЦИИНЫ ЭМ ИЗДАТЕЛЬСТВИИ АДРЕСИ:

360000, Нальчик шахар,
Ленин атты проспект, 5
электрон почтасы:
elbor_50@mail.ru